

اقتصاد و بازرگانی

تعداد منابع: ۹ اصلی و ۴ ارجاعی

- در این بخش، مباحثه بازگانی و تهرارت، تولید و مالکیت، ثروت و فقر، افلاق تهراری، اوراق بهادر و بورس، سرمایه‌گذاری، انفال، مکتب‌های اقتصادی و مالکیت و مسائل مالی هم آید.

پژوهشی فقهی - تحلیلی درباره ربا و قرض است. این پژوهش بر مبنای آیات و روایات و منابع فقهی و حدیثی شیعه و اهل سنت شکل گرفته و طی آن مفهوم قرض و ربا و احکام آن بیان شده است. از دیدگاه نویسنده، ربا از هر نوع آن مصادف ظلم بوده و حرام می‌باشد و حیله‌های شرعی نیز به دلیل آنکه تغییری در ماهیت ربا و ظالمانه بودن آن نمی‌دهد، نمی‌تواند عنوان حرمت را از روی آن بردارد و ربا را حلال سازد. بخش دوم این مجموعه مشتمل بر بررسی ابعاد گوناگون فقهی و حقوقی قرض الحسن است. قرض الحسن در تاریخ! قرض الحسن در فرهنگ دینی؛ طرح قرض الحسن در سوره‌های بقره، مائدہ و تابان؛ قرض الحسن در سنت؛ قرض الحسن در فقه؛ آثار اجتماعی قرض الحسن و آثار معنوی و آداب آن؛ قرض مشروع با مطلوب؛ اقسام قرض (ربوی و غیر ربوي) و قانون قرض الحسن در جمهوری اسلامی ایران از عناوین مباحثه آن است.

آشتیانی، محمدرضا(۱۳۱۹-)؛ آشتیانی، محسن
گنجینه آداب اسلامی؛ شیوه خوب
زیستن یک مسلمان. (شماره ۱)
تجارت - آداب

ابراهیمی، محمد حسین(۱۳۲۹-)

نظام اقتصادی اسلام؛ ربا، قرض، جلد ۱
قلم: تأمین، جاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه، ۴۵۴ص، فارسی،
وزیری (شیخ)، بها: ۱۶۰۰، ریال، متابع: ۴۵۴- ۴۵۲.
شابک: ۰-۵-۹۲۲۷۹-۶۵۴

کنگره: BP۱۹۰-۶

کد پارسا: B۶۲۸۸۹

عنوان به لاتین:

Nezame Eghtesade Eslam Reba - Gharz
قرض الحسن - فوائد؛ ربا - حرمت؛ قرض و وام -
احکام(فقه و اصول)؛ ربا - حیله‌های ربا(فقه و اصول)

جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، بخش فرهنگی (به کوشش)

۳۹- ربا: پیشینه تاریخی ربا، ربا در قرآن

و سنت، انواع ربا و فرار از آن، قسم: بوستان

کتاب قم، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، فارسی، وزیری

(گالینگور)، بهای: ۳۰۰۰ رویال، منابع: ۴۷۹-۴۶۸.

شابک: ۳۵۰-۸-۳۷۱-۳۷۲

کنگره: BP۱۹۰/۶/R۲۱۳۸۱

دیوبی: ۲۹۷/۲۷۲

کد پارسا: B۶۲۸۴۲

عنوان به لاتین:

Usury

Reba

۴۰- ربا - آثار منفی؛ ربا - حیله‌های ربا (فقه و اصول)

۹ تحلیلی فقهی، حقوقی و تاریخی درباره ربا و نقش
محرب و منفی آن در فعالیت‌های اقتصادی و اخلاق اجتماعی
و فردی است که در چهار بخش با عنوان ارایه شده
است: پیشینه تاریخی ربا، ربا در قرآن و سنت، انواع ربا در
فقه اسلامی و راههای فرار از ربا. نویسنده در بخش اول،
نخست گزارشی از دیدگاه ادیان درباره ربا و تاریخ رباخواری
در کشورهایی مثل روم و هند و چین و ایران باستان و به
ویژه در دین یهودیت و مسیحیت ارایه و چگونگی عقب
نشینی کنیسه و کلیسا در برابر حرمت ربا را مورد بررسی
قرار داده است. از نظر نویسنده، آنچه امروزه در بانکهای
تعدادی از کشورهای اسلامی جریان دارد، صورت نهادینه
شده همان حیله‌های شرعی اربابان کنیسه و کلیساست و
نوعی بدععت‌گذاری در دین شمرده می‌شود. در بخش‌های
بعدی مباحثی درباره چگونگی تشریع حرمت ربا در قرآن و
حکم انواع ربای معاملی و قرضی در فقه اسلامی مطرح
شده است. نویسنده با طرح مبحثی با عنوان حیله‌ها و
استثناهای ربا، کتاب را به پایان برده است.

جواهر، حسن

۴۱- سرمایه‌گذاری اسلامی، امروز و

فردا، نیویورک: انتشارات بن مارتین، XXI+۱۶۰ ص،

انگلیسی، رقی (گالینگور).

کد پارسا: B۶۴۱۴۸

عنوان به لاتین:

Islamic Finance: Today and Tomorrow

۴۲- اوضاع اقتصادی - در جوامع اسلامی؛ مشکلات اقتصادی

۹ به بررسی مسائل و دغدغه‌های مالی کشورهای مسلمان در قبال پیشرفت‌های جهانی اقتصاد و نظام نوین جهانی اختصاص دارد. نویسنده در این اثر، می‌کوشد تا درونیایی از کشورهای اسلامی در آینده ترسیم نماید و از این طریق آن را برای مواجهه با مشکلات احتمالی آمده نماید. عنوان فصلهای کتاب عبارت‌اند از: پیشینه تاریخی اسلام، مسائل معنوی، رابطه کشورهای اسلامی و غیر اسلامی، تأسیس امت اسلامی.

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم،

شعبه خراسان

۴۳- پدیده‌شناسی فقر و توسعه. (شماره ۱۱۰)

فقر - عوامل

Rafaii، عبدالجبار (۱۳۳۳) - (کتابنامه‌نویس)

۴۴- موسوعه مصادر النظام الاسلامی:

الاقتصاد الاسلامی، ۱۰، جلد اول، قم: بوستان

کتاب قم، چاپ دوم / ۱۰۰۰ نسخه، فارسی، وزیری

(شمیز)، بهای: ۲۵۰۰ رویال.

شابک: ۹۶۴-۳۷۱-۲۱۸-۴

دوره ۱-۹ ۹۶۴-۳۷۱-۲۲۸-۱

کنگره: Z۷۸۳۵/A۵۷

دیوبی: ۲۹۷/۰۱۶

کد پارسا: B۶۳۳۸/۶

۴۵- اقتصاد و بازار گانی - کلیات - مجموعه‌ها

۹ شامل عنوان ۳۹۳۷ کتاب، کنفرانس‌های دانشگاهی و

مقاله عربی درباره مسئله اقتصاد اسلامی در اسلام است.

نویسنده، این عنوان را به ۵۸۸ موضوع تقسیم و متابع هر

یک را در زیر آنها معرفی کرده است. او این کتابشناسی را

به دو شیوه مأخذشناسی و کتابشناسی توصیفی ارائه و با

مراجعةه مستقیم به کتابخانه‌ها و یا از طریق سیاهه‌های

منتشره از سوی ناشران فراهم آورده است.

قم: بوستان کتاب قم، چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه، ۲۶۳ ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۱۶۰۰۰ ریال، منابع: ۲۶۲-۲۵۱، جدول: ۲۲۴-۲۲۹.

فروش: بوستان کتاب قم ۱۱۲۳؛ آثار مرکز

مطالعات و تحقیقات اسلامی ۱۷۷

شابک: ۹۶۴-۲۷۱-۲۸۱-۸

کنگره: BP۱۹۱/M۶J۷

دیوبی: ۲۹۷/۳۷۲

کد پارسا: B۶۲۸۵

عنوان به لاتین:

the Contract of reward in the Islamic Banking

Joale Dar Bankdariye Eslami

﴿ معاملات بانکی؛ جماله - احکام(فقه و اصول) ﴾

﴿ نویسنده با هدف تقدیم پاره‌ای از دیدگاهها درباره بطلان معاملات بانکی و آشنا ساختن متصدیان بانکها و مردم با راهکارهای نظام بانکداری اسلامی، این اثر را تدوین کرده است. وی به روش استدلال و تحلیل فقهی - حقوقی نتیجه گرفته است که بر اثر پیچیده شدن روابط اجتماعی و پیشرفت بشر، مصادیق فراوانی برای جماله پیدا شده و نمی‌توان آن را محصر به مواردی کرد که در زمان پامبر(ص) وجود داشت. از نظر او تمام معاملاتی که روی، غرری و قماری نباشد، مورد تأیید اسلام است و چون معاملات رایج در بانکها فاقد این ویژگیهاست در نتیجه مشروعاند.

مک ارتور، جان(به کوشش)

﴿ ۴۴- سکه‌های اسلامی، لندن: آی. بی. تاورس، ۲۸ ص، انگلیسی، وزیری (گالینگور).

کد پارسا: B۶۴۰۱۶

عنوان به لاتین:

Islamic Coins

﴿ سکه‌شناسی - تاریخ

﴿ تصویر بیش از ۸۵۰ سکه دینار و درهم است. این سکه‌ها که برخی از آنها برای نخستین بار عرضه می‌شوند، مربوط به دوران عباسیان، حکومت اثباتی در عربستان و حکمرانان نجاحیه در یمن است. این مجموعه

ری، نیکولاوس دیلن

﴿ ۴۲- بانکداری اسلامی اعراب و نوسازی

فقه اسلامی، لندن، بوستون: گراهام و تروم،

XI+۱۹۵ ص، انگلیسی، وزیری (شمیز).

کد پارسا: B۶۴۱۲۸

عنوان به لاتین:

Arab Islamic Banking and the Renewal of Islamic Law

﴿ بانکداری - در جوامع اسلامی: (فقه و اصول)

﴿ تأثیر اندیشه‌های سنتی و بنیادین اسلام را بر اقتصاد و بانکداری کشورهای اسلامی بررسی می‌کند. نویسنده در این اثر می‌کوشد تا ضمن بیان مبانی اقتصاد اسلامی شیوه‌های بانکداری در اسلام را به حقوقدانان و متخصصین اقتصادی غربی بیاموزد. وی اهداف، ساختار و چگونگی توسعه بانکداری را در کشورهای اسلامی شرح داده و قراردادهای حقوقی اسلامی‌ای را که بانکهای اسلامی منعقد می‌گردد، ارزیابی می‌کند. او در مطالعه‌های موردي درباره بانک اسلامی فیصل در مصر، کارابی اقتصادی و مالی این بانک را بررسی می‌کند. وی نظام بانکداری اسلامی را با نوع غربی آن مقایسه نموده و به ارزیابی محسان و معایب آنها می‌پردازد. در پایان فتاوی علمای دینی را درباره سرمایه‌گذاری بانکی و شیوه بانکداری بیان کرده و اطلاعات جامعی در مورد بانکهای اسلامی ارائه می‌دهد.

سند، محمد (۱۳۴۰ -)

﴿ ۴۵- فقه الحیل الشرعیة. (شماره ۳۳۳)

ربا - حرمت

سند، محمد (۱۳۴۰ -)

﴿ ۴۶- ملکیة الدولة. (شماره ۲۹۵)

مالکیت دولت

﴿ مظاہری، رسول (۱۳۴۲ -)

﴿ ۴۷- جماله در بانکداری اسلامی، به کوشش مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی پژوهشکده فقه و اصول،

ربا امری مسلم و مورد پذیرش تمام فرقه‌های اسلامی است. اما در خصوص مصاديق آن نظریات متفاوتی ابراز شده است. از دیدگاه او این اختلاف آن گاه قابل حل است که به دو سوال زیر پاسخ داده شود: نخست آنکه آیا ربای قرضی، به طور مطلق حرام است یا تنها در قرضهای ضروری حرمت دارد و دوم آنکه آیا جبران کاهش ارزش بول ربا محسوب می‌شود یا خیر. نویسنده با ازایه بحث روش سندشناسی و علمی و استناد به ادله و منابع اسلامی به این دو سوال پاسخ داده و نتیجه گرفته است که جبران کاهش ارزش بول از مصاديق ربا نبوده و نمی‌توان حکم به حرمت آن داد.

نیک یوسف، محمد افندی

E-۴۶-**اسلام و ثروت**، مائزی: پناه داک، ۱۷۳، ص، انگلیسی، رعنی (گالینگور)،
کد پارسا: B۶۴، ۴۳
عنوان به لاتین:

Islam and Wealth

□ **ثروتمندی؛ مالکیت - حدود مالکیت**

۹ بیان دیدگاههای اسلام درباره ثروت و جمع‌آوری آن است. برای سالیان متتمدی، این باور همواره در ذهن افراد و خواندگان غربی وجود داشته است که اسلام با کسب ثروت و منافع مالی مخالفت دارد و پیروان خود را از این امر بر حذر می‌دارد. نویسنده در این اثر می‌کوشد تا با بهره‌گیری از آیات قرآن، احادیث نبوی و سیره یامیر اکرم(ص) و بعض آئمه اطهار(ع)، دیدگاههای اقتصادی اسلام را تشریح کند و سوء تفاهمنهای موجود را رفع نماید.

همجنبین در بردارنده سکه‌های دو زبانه عربی - لاتین متعلق به شمال افریقاست. در این کتاب سکه‌ها به ترتیب تقدم و تأخیر زمانی و استفاده در حکومتهاي مختلف مرتب شده‌اند و در آغاز هر بخش، دو تن از صاحب‌نظران هنری آن رشته مقالاتی درباره آنها ارائه کرده‌اند. به علاوه، مشخصات آماری، زمان و مکان ضرب و پیشینه تاریخی و اعتقادی ضرب هر گروه از سکه‌ها نیز بیان شده است.

نوری کرمانی، محمد امیر(+) - ۱۳۴۰ -)

۴۵- موضوع شناسی ربا و جایگاه آن در

اقتصاد معاصر، قلم: بوستان کتاب فه، چاپ اول / ۲۰۰۰،
نسخه، ۲۹۷، ص، فارسی، وزیری (شمیر)، بجا: ۱۸۰۰ ریال،
جدول: در صفحات مختلف، نمودار: ۲۳، منابع: ۲۸۹-۲۹۶،
شابک: ۷-۳۷۱-۲۱۱-۶۴۴،
کنگره: BP ۱۹۰.۱/N۹M۱A،
دیوبی: ۲۹۷/۳۷۲،
کد پارسا: B۶۲۸۶۴،
عنوان به لاتین:

usury and it's place in the contemporary economy

Mozu, Senasiyereba va jaygahe an dar egtesade moaser

□ **مصاديق؛ ربا - احکام(فقه و اصول)**

۹ بروهشی درباره مفهوم و مصاديق ربا و علت بایی اختلاف نظر فقهاء در این باره است. از نظر نویسنده، حرمت